

LIGJ

Nr.9147, date 30.10.2003

PER RATIFIKIMIN E KONVENTES NR.155 TE ORGANIZATES
NDERKOMBETARE TE PUNES "PER SIGURINE NE PUNE, SHENDETIN DHE
MJEDISIN E PUNES, 1981"

Ne mbeshtetje te neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 pika 1 te Kushtetutes, me propozimin e
Keshillit te Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKES SE SHQIPERISE

V E N D O S I:

Neni 1

Ratifikohet Konventa nr.155 e Organizates Nderkombetare te Punes "Per sigurine ne
pune, shendetin dhe mjedisin e punes, 1981".

Neni 2

Ky ligj hyn ne fuqi 15 dite pas botimit ne Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekret nr.4007, date 18.11.2003 te Presidentit te Republikes se Shqiperise,
Alfred Moisiu

KONVENTE NR.155

KONVENTE
MBI SIGURINE NE PUNE, SHENDETIN DHE AMBIENTIN E PUNES 1

Konferenca e Pergjithshme e Organizates Nderkombetare te Punes:
mbledhur ne Gjeneve nga organi drejtues i Zyres Nderkombetare te Punes dhe duke u
mbledhur ne sesionin e 67-te, me 3 qershor 1981;

duke vendosur per miratimin e propozimeve te caktuara ne lidhje me sigurine,
shendetin dhe ambientin e punes, e cila eshte ceshtja e gjashte ne rendin e dites te
sesionit;

duke vendosur qe keto propozime marrin formen e nje konvente nderkombetare,
miraton me 22 qershor te vitit 1981, Konventen e meposhtme, e cila mund te
citet si Konventa per shendetin dhe sigurine ne pune, 1981.

PJESA I. FUSHA E ZBATIMIT DHE PERKUFIZIME

Neni 1

1. Konventa zbatohet ne te gjitha deget e aktivitetit ekonomik.
2. Nje anetar qe ratifikon kete Konvente, pas konsultimeve ne momentin me te pare te mundur me organizatat perfaqesuese te punedhenesve dhe punetoreve te interesuar, mund te perjashtoje nga zbatimimi, pjeserisht ose teresisht, dege te vecanta te aktivitetit ekonomik, si transportin detar ose peshkimin, ne lidhje me te cilat lindin probleme te vecanta te nje natyre lendore.

---

1 Data e hyrjes ne fuqi 11 gusht 1983

3. Çdo shtet anetar qe ratifikon kete Konvente, ne raportin e pare mbi zbatimin e Konventes, te paraqitur sipas nenit 22 te Kushtetutes se Organizates Nderkombetare te Punes, ben nje liste per te gjitha deget qe mund te jene perjashtuar, ne pajtim me paragrafin 2 te ketij neni, duke dhene arsyet per kete perjashtim dhe duke pershkruar masat e marra per te bere nje mbrojtje te pershtatshme te punetoreve ne deget e perjashtuara dhe ne raportet pasuese tregon ne lidhje me perparimin e bere per nje zbatim me te gjere.

Neni 2

1. Kjo Konvente zbatohet per te gjitha punetoret ne deget e aktivitetit ekonomik qe mbulohen.
2. Nje anetar qe ratifikon kete Konvente, pas konsultimeve ne momentin me te pare te mundur me organizatat perfaqesuese te punedhenesve dhe punetoreve te interesuar, mund te perjashtoje nga zbatimimi i saj, pjeserisht ose teresisht, kategori te kufizuara te punetoreve ne lidhje me te cilet ka veshtiresi te vecanta.
3. Çdo anetar qe ratifikon kete Konvente, ne raportin e pare mbi zbatimin e Konventes te paraqitur sipas nenit 22 te Kushtetutes se Organizates Nderkombetare te Punes, ben nje liste me te gjitha kategorite e kufizuara te punetoreve qe mund te jene perjashtuar ne pajtim me paragrafin 2 te ketij neni, duke paraqitur arsyet e perjashtimit, dhe ne raportet e mevonshme tregon cdo perparim te bere drejt nje zbatimimi me te gjere.

Neni 3

Per qellimet e kesaj Konvente:

- a) Termi "dege e aktivitetit ekonomik" mbulon te gjitha deget ku punesohen punetore, duke perfshire edhe sherbimin publik.
- b) Termi "punetore" mbulon te gjitha personat e punesuar, duke perfshire punonjesit e sherbimit publik.
- c) Termi "vend pune" mbulon te gjitha vendet ku punetoret duhet te jene ose duhet te shkojne per qellimet e punes dhe qe jane nen kontrollin e drejtperdrejte ose jo te drejtperdrejte te punedhenesit. .
- d) Termi "rregullore" mbulon te gjitha dispozitat, qe u jepet fuqia e ligjit nga organi ose organet kompetente.

e) Termi "shendet", ne lidhje me punen, nuk tregon vetem mungesen e semundjes ose dobesise; ai perfshin, gjithashtu, elementet fizike dhe mendore qe influencojne shendetin dhe qe kane te bejne direkt me sigurine dhe higjienen ne pune.

PJESA II. PRINCIPET E POLITIKES KOMBETARE

Neni 4

1. Çdo anetar, nen driten e kushteve dhe praktikave nderkombetare dhe ne konsultim me organizatat me perfaqesues te punedhenesve dhe punetoreve formulon, zbaton dhe rishikon periodikisht politiken kombetare te kohes mbi sigurine ne pune, shendetin ne pune dhe ambientin e punes.

2. Qellimi i politikës është parandalimi i aksidenteve dhe i demtimit të shëndetit që shkaktohen, kanë të bëjnë ose ndodhin në punë e siper, duke minimizuar, aq sa është praktikisht e arsyeshme, shkaqet e rreziqeve që janë në ambientin e punës.

Neni 5

Politika e permendur ne nenin 4 te kesaj Konvente merr parasysh sferat kryesore te meposhtme te veprimit, per aq sa ato kane te bejne me sigurine dhe shendetin ne pune dhe me ambientin e punes:

- a) projektimin, provimin, zgjedhjen, zevendesimin, instalimin, rregullimin, perdorimin dhe mirembajtjen e elementeve materiale te punes (vendet e punes, ambientin e punes, veglat, makinerite dhe pajisjet, substancat dhe agjentet kimike, fizike dhe biologjike, proceset e punes);
- b) raportet ndermjet elementeve materiale te punes dhe personave qe kryejne ose mbikeqyrin punen dhe pershtatjen e makinerive, pajisjeve, kohes se punes, organizimin e punes dhe proceset e punes, aftesive fizike dhe mendore te punetoreve;
- c) kualifikimin, duke perfshire kualifikimin e metejshe me te nevojshem, aftesite dhe motivimet e personave perkates, ne cdo cilesi, ne arritjen e niveleve te pershtatshme te sigurise dhe te shendetit;
- d) komunikimin dhe bashkepunimin ne te gjitha nivelet e grupit te punes dhe ndermarrjen ne te gjitha nivelet e tjera te pershtatshme, deri tek dhe duke perfshire nivelin kombetar;
- e) mbrojtjen e punetoreve dhe perfaqesuesve te tyre nga masat disiplinore si rezultat i veprimeve te ndermarra prej tyre ne pajtim me politiken e permendur ne nenin 4 te kesaj Konvente.

Neni 6

Formulimi i politikës së permendur ne nenin 4 te kesaj Konvente tregon funksionet dhe pergjegjesite perkatese ne lidhje me sigurine dhe shendetin ne pune dhe ambientin e punes se organeve publike, punedhenesve, punetoreve dhe te tjereve, duke marre parasysh karakterin plotesues te ketyre pergjegjesive dhe te kushteve dhe praktikës kombetare.

Neni 7

Situata, ne lidhje me sigurine dhe shendetin ne pune dhe ambientin e punes, rishikohet ne periudha te pershtatshme kohore, e gjitha ose ne lidhje me sfera te vecanta, me qellimin e identifikimit te problemeve madhore, marrjen e masave te efektshme per trajtimin e tyre dhe te prioriteteve te veprimit dhe vleresimin e rezultateve.

PJESA III. VEPRIMI NE NIVEL KOMBETAR

Neni 8

Çdo anetar me ligj ose rregullore, ose ndonje menyre tjeter qe perputhet me kushtet dhe praktikat kombetare, dhe ne konsultim me organizatat perfaqesuese te punedhenesve dhe punetoreve te interesuar, ndermarrin ato hapa qe jane te nevojshem per t'i dhene fuqi nenit 4 te kesaj Konvente.

Neni 9

1. Zbatimi i ligjeve dhe rregulloreve, ne lidhje me sigurine dhe shendetin ne pune dhe ambientin e punes, sigurohet nepermjet nje sistemi te mjaftueshem dhe te pershtatshem inspektimi.

2. Sistemi i zbatimit parashikon denime te mjaftueshme per shkeljet e ligjeve dhe rregulloreve.

Neni 10

Merren masa per te orientuar punedhenesit dhe punetoret per t'i ndihmuar ata te permbushin detyrimet ligjore.

Neni 11

Per t'i dhene fuqi politikes se permendur ne nenin 4 te kesaj Konvente, organi ose organet kompetente sigurojne qe funksionet e meposhtme te zbatohen ne menyre progresive:

a) percaktimi i kushteve, kur kjo kerkohet nga natyra dhe shkalla e rrezikut, qe rregullojne projektimin, ndertimin dhe paraqitjen e siper marrjeve, fillimin e operacioneve te tyre, ndryshimet madhore qe kane efekt mbi to dhe ndryshimet ne qellimet e tyre, sigurine e pajisjeve teknike qe perdoren ne pune, si dhe zbatimin e procedurave te percaktura nga organet kompetente;

b) percaktimi i proceseve te punes dhe i substancave dhe agjenteve, ekspozimi karshi te cilave ndalohet, kufizohet ose i nenshtrohet autorizimit, ose kontrollit nga organi ose organet kompetente; rreziqet per shendetin per shkak te ekspozimit te njekohshem karshi disa substancave dhe agjenteve merren parasysh;

c) percaktimi dhe zbatimi i procedurave per njoftimin e aksidenteve ne pune dhe semundjeve profesionale nga punedhenesit dhe, sipas rastit, nga institutet e sigurimeve

dhe subjekte te tjera qe jane drejtperdrejt te interesuara dhe perpilimin e statistikave vjetore mbi aksidentet ne pune dhe semundjet profesionale;

d) kryerja e hetimeve leur raster e aksidenteve ne pune, semundjeve profesionale ose demtime te tjera te shendetit qe jane shkaktuar ne pune e siper ose ne lidhje me punen, duket se paraqesin situata serioze;

e) botimin cdo vit te informacionit mbi masat e marra ne pajtim me politiken e permendur ne nenin 4 te kesaj Konvente dhe mbi aksidentet ne pune, semundjet profesionale dhe demtime te tjera te shendetit qe shkaktohen ne pune e siper ose ne lidhje me punen;

f) prezantimi ose zgjerimi i sistemeve, duke marre parasysh kushtet dhe mundesite kombetare per ekzaminimin e agjenteve kimike, fizike dhe biologjike, ne lidhje me rrezikimin e shendetit te punetoreve.

Neni 12

Merren masa, ne pajtim me ligjin dhe praktiken kombetare, me qellim qe te sigurohet se ata qe projektojne, prodhojne, importojne, furnizojne ose transferojne makineri, pajisje ose substanca per perdorim profesional:

- a) te jene te bindur qe, per aq sa eshte praktike ne menyre te arsyeshme, makineria, pajisja ose substanca nuk perben rrezik per sigurine dhe shendetin e atyre qe i perdorin ato rregullisht;
- b) te bejne te ditur informacionin ne lidhje me instalimin e rregullt dhe perdorimin e makinerise dhe pajisjes dhe perdorimin e rregullt te substances, informacionin mbi rreziqet e makinerise dhe pajisjes dhe cilesite e demshme te substancave kimike dhe te agjenteve fizike ose biologjike, ose produkteve, si dhe udhezime se si mund te menjahohen rreziqet;
- c) te ndermarre studime dhe kerkime ose te jete ne korrent me njohurite shkencore dhe teknike te nevojshme per te respektuar nenparagrafet (a) dhe (b) te ketij neni.

Neni 13

Nje punetor, qe eshte larguar nga nje ambient pune per te cilin ai ka justifikim te mjaftueshem per te besuar se perben nje rrezik te drejtperdrejte dhe serioz per jeten ose shendetin e tij, mbrohet nga pasojat e renda ne pajtim me kushtet dhe praktiken kombetare.

Neni 14

Merren masa qe, ne menyren e pershtatshme per kushtet dhe praktiken kombetare, te nxitet perfshirja e ceshtjeve te sigurise dhe shendetit ne pune dhe e ambientit te punes ne te gjitha nivelet e arsimit dhe kualifikimit, duke perfshire arsimin e larte teknik, mjekesor dhe profesional, ne nje menyre qe te permbushen nevojat per kualifikim te te gjitha punetoreve.

Neni 15

1. Me qellim qe te sigurohet koherenca e politikese se permendur ne nenin 4 te kesaj Konvente dhe e masave ne zbatim te saj, cdo anetar, pas konsultimeve ne momentin me te pare te mundur me organizatat me perfaqesues te punedhenesve dhe punetoreve dhe me organe te tjera sipas rastit, merr masa qe u pershtaten kushteve dhe praktikave kombetare, per te siguruar koordinimin e nevojshem ndermjet organeve dhe autoriteteve te ndryshme qe kerkohen per t'u dhene fuqi pjeseve II dhe III te kesaj Konvente.
2. Kurdohere qe kerkohet nga rrethanat dhe lejohet nga kushtet dhe praktikat kombetare, keto masa perfshijne krijimin e nje organi qendror.

PJESA IV. VEPRIMI NE NIVELIN E NDERMARRJES

Neni 16

1. Punedhenesve u kerkohet te sigurojne qe, per aq sa eshte praktike ne menyre te arsyeshme, vendet e punes, makinerite, pajisjet dhe proceset nen kontrollin e tyre te jene te sigurta dhe pa rrezik per shendetin.
2. Punedhenesve u kerkohet te sigurojne qe, per aq sa eshte praktike ne menyre te arsyeshme, substancat dhe agjentet kimike, fizike dhe biologjike nen kontrollin e tyre te jene pa rrezik per shendetin, nese merren masat e pershtatshme per mbrojtjen.
3. Punedhenesve u kerkohet, kur eshte e nevojshme, te japin veshje te pershtatshme mbrojtese dhe pajisje mbrojtese, per aq sa eshte praktike ne menyre te arsyeshme, per te parandaluar rreziqet e aksidenteve ose efektet e demshme per shendetin.

Neni 17

Kur dy ose me shume ndermarrje perfshihen ne aktivitete ne te njejtin vend pune, ato bashkepunojne ne zbatimin e kerkesave te kesaj Konvente.

Neni 18

Punedhenesve u kerkohet, kur eshte e nevojshme, te parashikojne masat ne trajtimin e urgjencave dhe aksidenteve, duke perfshire dhe masat per ndihmen e shpejte.

Neni 19

Ne nivelin e ndermarrjes merren masa qe:

- a) gjate kryerjes se punes, punetoret te bashkepunojne per plotesimin nga punedhenesi te detyrimeve qe ai u nenshtrohet;
- b) perfaqesuesit e punetoreve ne ndermarrje te bashkepunojne me punedhenesin ne fushen e sigurise dhe shendetit ne pune;
- c) perfaqesuesve te punetoreve ne nje ndermarrje u jepet informacion i mjaftueshem mbi masat e marra nga punedhenesi per te garantuar sigurine dhe shendetin ne pune dhe mund te konsultohen me organizatat e tyre perfaqesuese mbi kete informacion, me kusht qe te mos nxjerrin sekrete tregtare;

- d) punetoret dhe perfaqesuesit e tyre ne ndermarrje te marrin kualifikim te pershtatshem per sigurine dhe shendetin ne pune;
- e) punetoreve ose perfaqesuesve te tyre, sipas rastit, organizatave te lyre perfaqesuese ne nje ndermarrje, ne pajtim me ligjin dhe praktiken kombetare, u jepet mundesia te hetojne dhe te konsultohen nga punedhenesi per te gjitha aspektet e sigurise dhe shendetit ne pune qe ka te beje me aktivitetin e tyre; per kete qellim mund te sillen me marreveshje reciproke, keshilltare teknike nga jashte ndermarrjes;
- f) nje punetor i raporton menjehere mbikeqyresit te tij, ne lidhje me cdo suate per te cilen ai ka justifikim te arsyeshem te besojte se perben nje rrezik te drejtperdrejte dhe serioz per jeten dhe shendetin e tij; derisa punedhenesi, nese eshte e nevojshme, nuk ka marre ndonje mase permiresuese, punedhenesi nuk mund t'u kerkoje punetoreve te kthehen ne nje ambient pune ku vazhdon te mbetet rreziku i drejtperdrejte dhe serioz per jeten ose shendetin.

Neni 20

Bashkepunimi ndermjet menaxhimit dhe punetoreve dhe/ose perfaqesuesve te tyre brenda ndermarrjes eshte element thelbesor i masave organizative ose te tjera qe merren ne pajtim me nenet 16-19 te kesaj Konvente.

Neni 21

Masat per sigurine dhe shendetin ne pune nuk shkaktojne ndonje shpenzim nga ana e punetoreve.

PJESA V. DISPOZITA E FUNDIT

Neni 22

Kjo Konvente nuk ndryshon asnje konvente ose rekomandim nderkombetar per punen.

Neni 23-30

Dispozitat standarde te fundit

LIDHJA 1

DISPOZITAT STANDARDE TE FUNDIT

1. Ratifikimet

Ratifikimet formale te kesaj Konvente i njoftohen Drejtorit te Pergjithshem te Zyres Nderkombetare te Punes per regjistrim.

2. Hyrja ne fuqi

1. Kjo Konvente eshte detyruese per ata anetare te Organizates Nderkombetare te Punes, ratifikimet e te cileve jane regjistruar nga drejtori i pergjithshem.
2. Ajo hyn ne fuqi 12 muaj pas dates ne te cilen jane regjistruar ratifikimet e dy anetareve nga drejtori i pergjithshem.
3. Pas kesaj, kjo Konvente hyn ne fuqi per cdo anetar 12 muaj pas dates ne te cilen eshte

regjistruar ratifikimi i tij.

3. Denoncimi

1. Nje anetar qe ka ratifikuar kete Konvente mund t'a denoncoje ate pasi te kene kaluar 10 vjet nga data ne te cilen Konventa ka hyre ne fuqi per here te pare, me ane te nje akti drejtuar Drejtorit te Pergjithshem te Zyres Nderkombetare te Punes per regjistrim. Ky denoncim nuk hyn ne fuqi pa kaluar nje vit nga data ne te cilen ai eshte regjistruar.

2. Çdo anetar qe ka ratifikuar kete Konvente dhe qe nuk e ushtron te drejten e denoncimit te parashikuar ne kete nen brenda nje viti pas kalimit te periudhes dhjetevjecare, te permendur ne paragrafin e mesiperm, i nenshtrohet asaj per nje periudhe tjeter dhjetevjecare dhe pas kesaj mund t' a denoncoje kete Konvente pas skadimit te cdo periudhe dhjetevjecare sipas kushteve te parashikuara ne kete nen.

4. Njoftimi j ratifikimeve per anetaret

1. Drejtori i Pergjithshem i Zyres Nderkombetare te Punes njofton te gjithe anetaret e Organizates Nderkombetare te Punes per regjistrimin e te gjitha ratifikimeve dhe denoncimeve qe i drejtohen atij nga anetaret e organizates.

2. Kur njofton anetaret e organizates per regjistrimin e ratifikimit te dyte qe i eshte drejtuar atij, drejtori i pergjithshem u terheq vemendjen anetareve te organizates ne lidhje me daten ne te cilen Konventa hyn ne fuqi.

5. Njoftimi i Kombeve te Bashkuara

Drejtori i Pergjithshem i Zyres Nderkombetare te Punes i njofton Sekretarit te Pergjithshem

te Kombeve te Bashkuara per regjistrim, ne pajtim me nenin 102 te Kartes se Kombeve te Bashkuara te gjitha hollesite e te gjitha ratifikimeve dhe akteve te denoncimit te regjistruara prej tij, ne pajtim me dispozitat e neneve te mesiperme.

Shenim: Kjo dispozite nuk eshte ne konventat nr .1-67.

6. Shqyrtimi i rishikimit

Ne momentin qe i duket e nevojshme, organi drejtues i Zyres Nderkombetare te Punes i paraqet, konferences se pergjithshme nje raport mbi mbarevajtjen e kesaj Konvente dhe shqyrton deshirueshmerine e futjes se ceshtjes se rishikimit te saj ne rendin e dites se konferences plotesisht ose pjeserisht.

Shenim: Ne konventat nr.1-98 kjo dispozite, fillimisht, parashikonte raporte nga organi drejtues edhe dhjete vjet pas hyrjes ne fuqi. Ajo u zevendesua ne keto konventa nga ky tekst, sipas kushteve te konventes per rishikimin e neneve te fundit, 1961, (nr .116).

7. Efekti i rishikimit te Konventes

1. Nese konferenca aprovon nje konvente te re duke ndryshuar kete Konvente plotesisht ose

pjeserisht, atehere nese konventa e re nuk parashikon ndryshe:

a) ratifikimi nga nje anetar i konventes se re te rishikuar sjell ipso jure denoncimin e menjehershem te kesaj Konvente, ne ndryshim nga dispozitat e nenit 3 te mesiperm, nese dhe kur konventa e re e rishikuar do te kete hyre ne fuqi.

b) qe nga data kur Kushtetuta e re e rishikuar hyn ne fuqi, kjo Konvente pushon se qeni e hapur per ratifikimin nga anetaret.

2. Kjo Konvente qendron ne fuqi per cdo rast me kete forme dhe permbajtje per ata anetare

qe e kane ratifikuar ate, por nuk kane ratifikuar konventen e rishikuar.

Shenim: Kjo dispozite nuk eshte ne konventat nr. 1-26. Konventat nr.27-33 nuk permbajne fjalen "atehere, nese konventa e re nuk e parashikon ndryshe".

8. Tekstet autentike

Versionet e tekstit ne anglisht dhe frengjisht te kesaj Konvente jane njelloj autentike.

Shenim: Ne konventat nr.1-67 kjo dispozite thote: "Tekstet ne frengjisht dhe anglisht te kesaj Konvente jane te dyja autentike".